

Î N C H E I E R E

10 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Iurie Bejenaru
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de către administratorul procedurii de restructurare a Întreprinderii Interraionale de Stat „Acva-Nord” (în proces de insolvabilitate), administrator autorizat Nicolae Bostan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Tudor Panici împotriva Întreprinderii Interraionale de Stat „Acva Nord” (în proces de insolvabilitate) cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea Interraională de Stat „Acva Nord” (în proces de insolvabilitate) și a fost menținută hotărârea din 6 iulie 2017 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, prin care a fost admisă acțiunea,

c o n s t a t ă :

La 7 decembrie 2016, Tudor Panici a depus cerere de chemare în judecată, modificată la 24 mai 2017 împotriva ÎIS „Acva Nord” (în proces de insolvabilitate) cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în baza contractului individual de muncă nr. 19 din 1 iunie 2014, a fost numit în funcția de administrator al ÎIS „Acva Nord” pe o perioadă determinată până la 1 iunie 2017.

Prin hotărârea din 5 februarie 2016 a Curții de Apel Bălți, a fost intentat procesul de insolvabilitate față de ÎIS „Acva Nord”, în funcția de administrator al insolvabilității a fost desemnată Elvira Coltun.

Astfel, contractul individual de muncă nr. 19 din 1 iunie 2014 a fost suspendat prin ordinul nr. 23 din 8 februarie 2016, iar conform ordinului nr. 24 din 8 februarie 2016, dânsul a fost numit în funcția de șef de producere în cadrul procedurii de insolvabilitate, începând cu 8 februarie 2016, fără dreptul de semnare a actelor de dispoziție.

A menționat că în aceeași zi a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 1 pe o perioadă determinată, și anume, pentru perioada procedurii de insolabilitate.

Tudor Panici a relatat că potrivit actului de constatare a absenței nemotivate a salariatului de la serviciu din 15 noiembrie 2016, s-a constatat precum că dânsul, fără a avea delegație de la administratorul insolabilității, la 23 septembrie 2016, 7 octombrie 2016, 12 octombrie 2016, 28 octombrie 2016, 2 noiembrie 2016 și 11 noiembrie 2016, s-a deplasat în mun. Chișinău și mun. Bălți cu automobilul de serviciu împreună cu șoferul Nicolae Cepurneac, cauzând un prejudiciu material întreprinderii, compus din cheltuieli nejustificate de combustibil și sustragerea șoferului de la exercitarea atribuțiilor sale, inclusiv uzarea mijlocului de transport ce aparține întreprinderii insolubile ÎIS „Acva Nord”.

În consecință, prin ordinul nr. 261 din 15 noiembrie 2016, emis de administratorul insolabilității ÎIS „Acva Nord”, în proces de insolabilitate, Elvira Coltun, dânsul a fost concediat din funcția de șef de producere în temeiul prevederilor art. 86 alin. (1) lit. h) Codul muncii – absență repetată fără motive întemeiate de la lucru timp de 4 ore consecutive (fără a ține cont de pauza de masă) în timpul zilei de muncă, cât și lit. p) a prezentului articol – încălcarea gravă a obligațiilor de muncă de către adjuncții săi.

A considerat reclamantul că ordinul de concediere este ilegal și pasibil de a fi anulat, deoarece la emiterea acestuia pârâta a încălcat prevederile art. 208 alin. (1) Codul muncii, care stipulează că până la aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul este obligat să ceară în scris salariatului o explicație privind fapta comisă, la caz lipsind dovada solicitării de către angajator de a da explicații privind pretinsa faptă comisă.

De asemenea, angajatorul nu a probat prin înscrisuri faptul constatării absenței repetate fără motive întemeiate de la lucru timp de 4 ore consecutive în timpul zilei de muncă, circumstanță care duce la nulitatea ordinului din 15 noiembrie 2016.

Tudor Panici a susținut că absența sa de la locul de muncă a fost motivată și anume, la 23 septembrie 2016 dânsul s-a deplasat în or. Chișinău la organizarea unei ședințe de lucru, organizată în incinta sediului SRL „Axima Grup”, fapt confirmat prin procesul - verbal nr. 1 din 23 septembrie 2016 de constatare și evaluare a gradului de îndeplinire a lucrărilor și evaluării documentației tehnice a utilajului instalat la stațiile de pompare a ÎIS „Acva Nord”, la fel și la 7 octombrie 2016, 12 octombrie 2016, 28 octombrie 2016, 02 noiembrie 2016 și 11 noiembrie 2016 s-a deplasat în or. Chișinău la ședințe de lucru desfășurate în incinta sediului SRL „Axima Grup” potrivit actelor de constatare nr. 2 din 7 octombrie 2016, nr. 3 din 12 octombrie 2016, nr. 5 din 28 octombrie 2016, nr. 6 din 2 noiembrie 2016 și nr. 8 din 11 noiembrie 2016.

Reclamantul a declarat că prin concedierea ilegală a fost lipsit de dreptul de a-și continua munca în întreprinderea în care a activat 10 ani 3 luni și 15 zile în funcția de conducător fără abateri de la disciplina de muncă, fiindu-i provocată astfel profundă nedumerire și suferință afectivă. Salariul primit reprezintă o sursă de venit considerabilă pentru familia sa la care a mizat și respectiv, a suportat și suferă până-n prezent profunde frustrări legate de concedierea sa într-un mod arbitrar.

Panici Tudor a solicitat anularea ordinului administratorului insolvenței ÎIS „Acva Nord”, Elvira Coltun nr. 261 din 15 noiembrie 2016 „Cu privire la concedierea-desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă”, restabilirea în funcția de șef de producere deținută în cadrul ÎIS „Acva Nord”, în proces de insolvență în baza contractului individual de muncă nr. 1 din 8 februarie 2016, încasarea din contul pârâtei a salariului mediu pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, încasarea cu titlu de prejudiciu moral pentru concedierea ilegală a sumei de 25 740 de lei, echivalentul a 3 salarii lunare și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 6 iulie 2017 a Judecătorei Soroca, sediul Central, acțiunea a fost admisă integral. A fost anulat ordinul nr. 261 din 15 noiembrie 2016 cu privire la concedierea-desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă cu Tudor Panici. A fost restabilit ultimul la locul de muncă în funcția de șef de producere deținută în cadrul ÎIS „Acva Nord” potrivit contractului individual de muncă nr. 1 din 8 februarie 2016. S-a încasat de la ÎIS „Acva Nord” (în proces de insolvență) în beneficiul lui Tudor Panici salariul mediu pentru întreaga absență forțată de la muncă, și anume, perioada 15 noiembrie 2016 – 6 iulie 2017 în mărime de 65 371 de lei, suma de 25 740 de lei, echivalentul a 3 salarii lunare, cu titlu de prejudiciu moral pentru concediere ilegală și suma de 5 000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică. S-a încasat de la ÎIS „Acva Nord” (în proces de insolvență) în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 270 de lei.

La 7 iulie 2017, administratorul procesului de insolvență a ÎIS „Acva-Nord” (în proces de insolvență), administrator autorizat Elvira Coltun a declarat apel.

Prin decizia din 24 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de către administratorul insolvenței ÎIS „Acva Nord”, Elvira Coltun și a fost menținută hotărârea din 6 iulie 2017 a Judecătorei Soroca, sediul Central.

Prin decizia din 6 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către administratorul insolvenței ÎIS „Acva Nord”, Elvira Coltun, a fost casată decizia din 24 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți și a fost restituită cauza la rejudecare, la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată. (f.d.207-212, vol.I)

Rejudecând cauza, prin decizia din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de ÎIS „Acva Nord” (în proces de insolvență) și a fost menținută hotărârea din 6 iulie 2017 a Judecătorei Soroca, sediul Central.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Bălți a reținut prevederile art. 81 alin. (1) lit. b), alin. (2) și (3), 86 alin. (1) lit. h) și p) (în vigoare la 15 noiembrie 2016), 89 alin. (1), (2), 90 alin. (1), (2), 206 alin. (1), 208 alin. (1), (2), 210 alin. (1), 329 alin. (1), (2) și 330 alin. (1) lit. b) ale Codului muncii.

În această ordine de idei, instanța de apel a reținut că probatoriul în cauză indică asupra faptului că Tudor Panici în respectivele zile pentru care i se impută o absență nemotivată de la lucru, era angajat într-o exercitare atribuțiilor sale de serviciu. Or, angajatorul nu a prezentat și nu a demonstrat că aceste sarcini pe care le-a îndeplinit Tudor Panici în respectivele zile, nu i s-ar atribui funcției sale de șef de producție.

Prin urmare, Curtea de Apel Bălți a concluzionat că se constată netemeinicia ordinului nr. 261 din 15 noiembrie 2016, în condițiile în care Tudor Panici – șeful de producție al ÎIS ”Acva Nord”, în zilele de 23 septembrie 2016, 7 octombrie 2016, 12 octombrie 2016, 28 octombrie 2016, 2 noiembrie 2016 și 11 noiembrie 2016, a absentat motivat de la serviciu.

Astfel, instanța de apel a reținut că situația dată referitor la temeinicia/netemeinica absenței lui Tudor Panici de la serviciu, urma a fi clarificată de către angajator, anterior inițierii în instanță a cauzei date, și anume urma a fi demarată o anchetă de serviciu unde să se conțină și explicația scrisă a salariatului Tudor Panici.

Or, ÎIS „Acva-Nord” (în proces de insolvabilitate) nu a prezentat dovada inițierii unei anchete de serviciu pe faptul absenței de la lucru a lui Panici Tudor; de altfel, nu a prezentat angajatorul nici explicația scrisă a lui Tudor Panici pentru zilele de absență de la serviciu, sau eventual, un refuz al acestuia de a acorda o asemenea explicație.

Mai mult, Curtea de Apel Bălți a remarcat că odată ce nu s-a constatat că funcția lui Tudor Panici corespunde unei funcții de conducere, iar, în special, că funcția dânsului ar corespunde funcției de adjunct al conducătorului unității (după cum i se impută conform ordinului), se constată netemeinicia ordinului nr. 261 din 15 noiembrie 2016 și sub aspectul concedierii reclamantului în temeiul art. 86 alin.(1) lit. p) Codul muncii.

În același timp, instanța de apel a notat corectă soluția primei instanței, și anume, că începând cu 15 noiembrie 2016 (data emiterii ordinului nr. 261) și până la restabilirea lui Tudor Panici prin hotărârea din 6 iulie 2017 a Judecătorei Soroca, sediul Central, urmează a i se compensa salariul, în condițiile în care dânsul în perioada respectivă nu a activat, prin urmare având pierderi salariale, iar ținând cont de faptul că conform ordinului de angajare nr. 24 din 8 februarie 2016, salariul lunar a lui Tudor Panici a constituit 8 580 de lei, pentru întreaga perioadă de absență, iar cuantumul despăgubirilor materiale constituie 65 371 de lei.

Pe cale de consecință, Colegiul Curții de Apel Bălți a reținut ca fiind corectă concluzia instanței de fond în ce privește compensarea morală acordată lui Tudor Panici pentru concediere ilegală, în mărimea celor trei salarii medii luare de 25 740 de lei, în condițiile în care mărimea prejudiciului moral în cazul restabilirii la locul de muncă a salariatului eliberat nelegitim din serviciu nu poate fi mai mică decât un salariu mediu lunar al salariatului.

În acest sens, instanța de apel a remarcat că justificat instanța de fond i-a compensat lui Tudor Panici și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 de lei, care au fost confirmate prin bonul de plată a asistenței juridice acordate pe caz de avocatul Victor Felișcan. (f.d. 109, vol.I)

La 6 februarie 2019, prin intermediul oficiului poștal, administratorul procedurii de restructurare a Întreprinderii Interraionale de Stat „Acva-Nord” (în proces de insolvabilitate), administrator autorizat Nicolae Bostan, a declarat recurs împotriva deciziei din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, prin care a fost menținută hotărârea primei instanțe, deoarece a fost interpretată în mod eronat legea, și anume, prevederile art. 74 lit. a) al Legii insolvabilității, precum și dispozițiile Legii cu privire la întreprinderile de stat.

Administratorul procedurii de restructurare a Întreprinderii Interraionale de Stat „Acva-Nord” (în proces de insolabilitate), administrator autorizat Nicolae Bostan a reiterat motivele de fapt și de drept invocate în cererea de apel.

Suplimentar a indicat că ordinul de concediere nr. 61 din 15 noiembrie 2016, a fost emis cu respectarea normelor Codului muncii, eliberarea lui Tudor Panici a fost efectuată cu respectarea procedurii stabilite.

Recurenta a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 25 octombrie 2018.

Recurentul a recepționat încheierea instanței de apel la 18 decembrie 2018. (f.d.612, vol.II)

Astfel, recursul declarat la 6 februarie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către administratorul procedurii de restructurare a Întreprinderii Interraionale de Stat „Acva-Nord” (în proces de insolabilitate), administrator autorizat Nicolae Bostan, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronată, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către administratorul procedurii de restructurare a Întreprinderii Interraionale de Stat „Acva-Nord” (în proces de insolabilitate), administrator autorizat Nicolae Bostan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurantei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către administratorul procedurii de restructurare a Întreprinderii Interraionale de Stat „Acva-Nord” (în proces de insolvabilitate), administrator autorizat Nicolae Bostan.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către administratorul procedurii de restructurare a Întreprinderii Interraionale de Stat „Acva-Nord” (în proces de insolvabilitate), administrator autorizat Nicolae Bostan, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Iurie Bejenaru

Tamara Chișca-Doneva